

BURGERBRIEF

Aan de gemeenteraad van Delft

t.b.v. vergadering Commissie Algemeen – Delfts uurtje 16 mei 2017, punt 3

t.b.v. vergadering Commissie Ruimte en Verkeer – 16 mei 2017

Betreft: besluit om de grondwateronttrekking op het DSM-terrein sterk te verminderen

Delft, 14 mei 2017

Geachte leden van de gemeenteraad,

In Delft op Zondag schrijft Henk de Kat regelmatig over de plannen van de gemeente Delft om de grondwateronttrekking op het DSM-terrein sterk te verminderen, en de gevolgen die hierdoor zouden kunnen ontstaan.

Grondwaterhuishouding

De effecten van de grondwateronttrekking op het DSM-terrein zijn geconstateerd in het uitgestrekte gebied van het Westland, Delft en Oostland, tot in Den Haag en Rotterdam, dus een veel groter gebied dan Delft. Grondwaterstromen trekken zich echter niets aan van gemeentegrenzen of van welke partij verantwoordelijk is voor de onttrekking.

Maar wijzigingen in de grondwaterhuishouding kunnen wel leiden tot wateroverlast binnenshuis, tot aantasting van fundamenteën, scheuren in bouwkundige constructies, en bodembewegingen door wegspoelende zandlagen of veenlagen die zich weer als een spons opvullen.

Het is moeilijk voor te stellen welke gevolgen een verandering van het grondwaterniveau kan hebben voor oudere veelal op slappe grond gefundeerde gebouwen, en voor de uitgestrekte kassenareaal. Zo iets gebeurt niet van vandaag op morgen, ook niet in één tot twee jaar. Maar veranderingen kunnen op veel langere termijn wel desastreuze gevolgen hebben. Dit geldt natuurlijk voor het particulier bezit, maar ook voor het vele cultureel erfgoed dat Delft heeft.

Je zou er ook niet aan moeten denken dat de spoortunnel mogelijk wordt opgedrukt door een stijgend grondwaterniveau.

Het plan en de gevolgen

Feit is dat door in het verleden gemaakte afspraken de gemeente Delft er nu alleen voor staat als het gaat om de verantwoordelijkheid voor de grondwateronttrekking op het DSM-terrein. Andere partijen hebben zich teruggetrokken of hebben zichzelf laten uitkopen.

De gemeente Delft heeft nu besloten tot een geleidelijke maar drastische vermindering van de grondwateronttrekking. Door dit besluit wordt doelbewust ingegrepen in een situatie die al tientallen jaren stabiel is. Grondwaterstromen zijn traag en dientengevolge worden wijzigingen in de grondwaterhuishouding nooit direct zichtbaar.

Het is duidelijk dat structurele veranderingen in de grondwaterhuishouding kunnen resulteren in grote schades. Wie is dan verantwoordelijk voor de schade en wie loopt daardoor een aansprakelijkheidsrisico?

De inspanningsplicht van de gemeente

Wettelijk heeft de gemeente alleen een inspanningsverplichting voor de grondwaterhuishouding. Dit betekent dat de gemeente hiervoor zo goed mogelijk moet zorgen.

Maar de gemeente heeft geen resultaatverplichting. De gemeente kan dus formeel niet worden gedwongen om grondwaterproblemen te verhelpen. Hierdoor is de gemeente niet aansprakelijk voor schades aan particulier bezit, zoals fundament- en gebouwschades en onderlopende kelders als gevolg van grondwaterproblemen.

Iedere eigenaar is in dit opzicht verantwoordelijk voor zijn eigen gebouwen en terreinen.

De aansprakelijkheid van de gemeente

De gemeente is natuurlijk niet vrij te pleiten als willens en wetens het besluit wordt uitgevoerd om drastisch in te grijpen in de grondwaterhuishouding.

Dit is ongeacht (wetenschappelijke) studies, rapporten en verwachtingen dat de schades niet zullen optreden, dan wel beperkt zullen zijn.

Let wel, het plan is nu om doelbewust in te grijpen in een situatie die al tientallen jaren bestaat.

Schades die buiten de gemeentegrenzen van Delft ontstaan?

De besturen van de omliggende gemeentes zullen elke aansprakelijkheid voor grondwaterproblemen afwijzen omdat zij formeel niets te maken hebben met het Delftse besluit om de wateronttrekking te veranderen. Daarom hebben de buurgemeenten ook geen bezwaar tegen de Delftse plannen, als ze er al een mening over zouden hebben. Ze hebben immers geen directe betrokkenheid!

Het gevolg kan dan zijn dat ook de schadeclaims van buiten de gemeente bij de gemeente Delft worden ingediend. En de gemeente Delft is in geen enkel opzicht in staat om partij te zijn in de afwikkeling van schadeclaims waarvan aantal en omvang niet zijn te overzien.

Deze problematiek is gewoonweg te groot voor een stad als Delft. Een besluit tot zware veranderingen in de grondwaterhuishouding hoort thuis bij de landelijke overheid.

Wordt de aansprakelijkheid van de gemeente Delft erkend?

De kans dat dit gebeurt, is aanzienlijk. De gemeente Delft grijpt doelbewust in een stabiele situatie waarin de grondwateronttrekking geld kost voor het oppompen en afvoeren, maar waarin geen nieuw gevaar voor de omgeving ontstaat.

Door dit doelbewuste besluit creëert de gemeente Delft een nieuw gevaar voor de omgeving, waarvan de gevolgen niet in kaart gebracht kunnen worden. De gevolgen kan je dan als gemeente niet afwentelen op anderen zonder daarvoor aansprakelijk te zijn.

Groningse analogie

Gaandeweg ontstaat het gevoel van enige analogie met hetgeen in Groningen rondom het aardgaswinningsgebied aan de hand is. Eerst was er een jarenlange ontkenning dat er gevolgen zouden kunnen zijn, ondersteund door (wetenschappelijke) studies.

Toen de Groninger bodem begon te bewegen, was dat volgens de overheid en de Gasunie niet de oorzaak van de gaswinning, een tijd later zou de gaswinning misschien toch wel enige invloed hebben.

En nu zijn de ontstane gevolgen (onomstotelijk toegeschreven aan de gaswinning) groot en soms desastreus voor Groninger bewoners en eigenaren, met onvoorstelbaar verdriet en woede voor de betrokkenen en het misselijk makend getouwtrek van wie moet opdraaien voor de schade. De rechter velte telkens een oordeel in het voordeel van de bewoners / eigenaren. Maar de schade is ontstaan, en die valt niet meer weg te poetsen. De Rijksoverheid moet nu opdraaien voor de schade (betaald uit onze belastingen).

Wellicht wordt het in Delft en omgeving tijd voor een burgercollectief dat vergelijkbaar is met de Groninger Bodembeweging <http://www.groninger-bodem-beweging.nl/> waarin de belangen van betrokkenen worden gebundeld en verdedigd. Een burgercollectief dat ook breed vanuit allerlei verenigingen en belangengroepen zou kunnen ontstaan.

Gemeente Delft ... bezint eer ge begint.

Alles overziend lijkt het besluit van de gemeente Delft om in te grijpen in de grondwaterhuishouding veel te veel *wishful thinking*.

Het plan is dat er wordt gemonitord. En als er vanuit de monitoring signalen komen dat schade dreigt te ontstaan, worden er nieuwe plannen ontwikkeld.

Maar er wordt geen rekening mee gehouden dat als die signalen er zijn, dat het dan onmogelijk zal blijken (verdere) schades te voorkomen.

Er wordt ook geen rekening gehouden met de schadegevolgen en -claims die (ook van ver buiten de gemeentegrenzen) kunnen ontstaan.

Het is de taak van de gemeente om de risico's voor haar burgers, stad en omgeving te minimaliseren. Dat is niet het geval door nu op deze manier zo in te grijpen in de grondwaterhuishouding.

Aan de gemeenteraad van Delft

Ons advies aan u, de leden van de gemeenteraad van Delft, is om de huidige besluitvorming met ongewisse en zeer grote risico's nogmaals goed tegen het licht te houden, en nadrukkelijk te overwegen om het dossier "Grondwateronttrekking DSM-terrein" over te dragen aan de landelijke overheid. Dit dossier is qua impact gewoonweg te groot voor een stad als Delft.

De keuze tussen het verminderen of stoppen van de grondwateronttrekking en de financiële kosten van doorzetten van de huidige situatie moet geen keuze zijn voor kostenbesparing op korte termijn. Daarvoor zijn de belangen en risico's voor de gemeente en daarmee voor zijn burgers veel te groot.

We wensen u veel wijsheid in de beraadslagingen en besluitvorming.

Vriendelijke groeten,

Nick Peters

Mark Knoop